

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Valerii Reginaldi Bvrgvndi Seqvani E Societ: Iesv,
Praxis Fori Poenitentialis**

Ad Directionem Confessarii, In Vsv Sacri sui muneris ...

Regnault, Valère

Mogvntiæ, 1617

Cap. 8. De effectibus, seu fructibus orationis,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78322](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78322)

ris sunt considerationes de peccatis, de virtutibus & vitis, de quatuor nouissimis; morte, iudicio extremo, inferno, & paradiso; de vita, morte, & passione Christi, & de aliis Dei beneficiis. Contemplatio verò consistit in consideratione finis vitæ spiritualis, puræ Dei, & diuinorum attributorum ipsius vt in se sunt, Ideoque raro in eadem dicitur discursus, seu inquisitio, sed simplex & humilis per fidem intuitus, cum in meditatione perquam discursus amittitur, de cuius vsu præclara institutio habetur edita à P. Francisco Aria, quam inscripsit De mentali oratione.

48. Vocalis verò quædam est communis, & quædam priuata Communis dicitur, quæ fit ab Ecclesiæ ministro (qua appellacione venire, tum Religiosum, tum secularem Clericum notat Nauarr. in tractatu de oratione cap. 20. num. 40.) nomine totius populi: eo scilicet modo quo exprimitur cum dicitur in libro de Ecclesiasticis demandata sibi legatione funguntur apud diuinam clementiam; humani generis agunt causam & corâ secum Ecclesiâ congemiscunt, & præcantur. Priuata oratio verò dicitur, quæ fit ab vnoquoque priuim pro se vel per alio. De hac intelligitur illud prioris ad Timoth. 2. capite. Volo vitos orare in omni loco, & quantes puras manus suas: ita & discepratione.] fierique potest dupliciter: vno modo, verbis quæ quisque sibi arbitrio suo composuerit pro suo pio affectu. Prior autem longè melior est, ac anteferenda multis nominibus: maxime autem, quod cum vis orationis consistat potissimum in hoc, vt nobis diuinum fauorem conciliemus formulæ orandi ad id accommodatiores sunt illæ quas Spiritus ipse diuinus dictauerit: quando quidem (vt inquit Apostolus ad Rom. 8.) Qui orems sicut oportet nescimus; sed ipse Spiritus postulat pro nobis gemitibus inenarrabilibus.] In illis enim orationibus & imprimis in oratione Dominica. Deas suas agnoscit voces, & quasi proprium suum, aut familiare idioma; rebus, personis, loco, & tempori, qua ratione decet ita accommodatum, vt illud ei placeat, & ad insinuandos nos in ipsius gratiam maxime valeat. Vnde meriò Apostoli Christum Dominum rogant Luc. 11. Domine doce nos orare, sicut Ioannes docuit discipulos suos.]

49. Item bona oratio est, quæ fit seruatis omnibus conditionibus debitis, de quibus in sequentibus: mala vero cui aliqua ex debitis conditionibus deest: iuxta illud ex D. Dionysio communiter receptum ab omnibus (teste Nauarro, in præced. cap. 6. num. 2.) Bonum est ex integra causa, malum autem ex singulis defectibus. Duplex autem est mala oratio: vna quæ dicitur mala ex obiecto malo: nempe qua petitur aliquid malum: vt vindicta priuata de inimico, aut aliud id genus moraliter malum. Altera dicitur mala ex circumstantiis: qualis est qua est petatur bonum, non petitur tamen id quod, propter, à quo, vbi, quando quomodo, aut pro quo debet: de qua in eodem cap. 6. multa Nauarr.

50. Bona quoque oratio distinguitur rursus, quod quædam sit mortua: cuiusmodi est oratio existentis in peccato mortali; nam in eo quoque statu potest homo multa bona, & Deo grata, quamuis meritoria non sint, facere operari; orare, aut opus aliud faciat peccando actu, vel proponendo peccare, seu Deum offendere: qua ratione damnatur in sacra Scriptura oratio peccatoris, prout bene tractatum videri potest apud Med. in Cod. de oratione, quest. 12. Neque ipsa potest: siue de iustitia, siue etiam de liberalitate, sed nocet potius, vt pote quæ penam meretur, prout bene docet Nauarr. in prius cit. cap. 20. num. 35. & 36. eaque de causa dicitur mortifera. Quædam verò sit viuua; cuiusmodi est oratio iusti seu existentis in Dei gratia: de qua Psal. 33. Oculi Domini super iustos, & aures eius in preces eorum.] Vbi aduerte non esse idem, quod oratio sit viuua, & quod sit efficax (etiam si illa maxime oratio efficax sit, qua viuua est) quod oratio mortua potest esse efficax, seu qua impetretur quod petitur prout patebit per dicenda in seq. num. 59. & 68. Aduerte quoque ex Nauarr. in ead. num. 36. quod: nisi aliquis peccet (sive mortaliter sive venialiter) dicendo aliquam partem Missæ aut vnus horæ canonicæ, non ideo tamen recitationem totius, peccatū esse ac nullius meriti sed solum talis partis ma-

lam recitationem: ideoque euitandum esse, vt cum primum ad tala peccatum aduerterimus, recitando aliquam partem, corrigamus nos statim ac emendemus.

De diuisione orationis sumptæ ex prioribus ad Timoth. cap. 2. in obsecrationem, orationem peculiariter sic dictam, postulationem, & gratiarum actionem, videri potest Bellarm. in Conuou. de bonis operibus lib. 1. cap. 2. illius explicationem latè persequens. Nobis potest sufficere quod habetur ex D. Thom. in cit. quest. 83. art. 17. eam diuisionem sic posse accipi: vt obsecratio sit, quæ petitur à Deo quidpiam, proposita ratione aliqua, ducta ex quapiam re sacra ob quam sit impetrandum id ipsum quod petitur, vt ex diuina bonitate, aut ex passione Christi. Oratio verò sit actus ipse orandi, vt ad iunctum habet: quemdam mentis ascensum ad Deum. Postulatio autem sit idem actus, prout est petitio huius, vel illius beneficii pro futura aut pro præsentia vita. Gratiarum denique actio sit quatenus eidem petitioni præmittimus aut subiungimus Dei laudem in signum gratiæ erga eum animi. Hæc D. Thomas explicat per orationem de sancta Trinitate. Nam vt in ea dicitur, Omnipotens sempiternus Deus, oratio est; vt verò additur: Qui dedisti famulis tuis in confessione veræ fidei æternæ Trinitatis gloriam agnoscere, gratiarum actio est; vt autem adiungitur: Tibi que volumus vt eiisdem fidei firmitate ab omnibus semper muniamur aduersis, postulatio est: vt deum ponitur. Per Dominum nostrum, & obsecratio est.

CAPVT OCTAVVM.

De effectibus seu fructibus orationis.

SUMMARIVM.

52. Orationis quadruplex effectus præcipuus: meritum, satisfactio, impetratio, & spiritalis refectio animæ.
53. Oratio vt meritoria sit, & satisfactoria debet profecta esse à charitate.
54. Id ipsum necessarium non est, nec etiam semper sufficiens, vt sit impetratoria.
55. Condiciones requisitæ in oratione, vt sum impetrandi effectum cordi sortiarur.
56. Fides requisita.
57. Spes item.
58. Item que charitas.
59. Modi quibus contingit peccatores impetrare quod petunt in oratione.
60. Quæ peccata impetrationi orationis obstat specialiter, ex sacris literis habeatur.
61. Humilitas item, deuotioque requisita.
62. De perseverantia requisita.
63. De conditione, vt pro nobis petamus.
64. De conditione vt petamus necessaria vel vitia.
65. De fructibus orationis iusti, facta pro vitæ functionibus.
66. De fructibus facta pro vitis.
67. Infructuosa est facta pro damnatis.
68. De fructibus orationis facta à peccatore pro aliis.

Fructus seu fructuosos effectus orationis innumerabiles esse, satis indicant illa verba Domini Ioan. 14. Quodcumque petieritis in nomine meo, hoc faciam.] Et Ioan. 15. Quidquid petieritis Patrem in nomine meo dabit vobis.]

Quatuor autem numerantur primarij; meritum, satisfactio, impetratio, & spiritalis refectio animæ; quos orans consequitur; quia oratio quatenus actus bonus, meritoria esse potest; quatenus verò pœnalis, satisfactoria pœnæ pro peccatis debet; & quatenus petitio quædam, impetratoria esse: facta autem cum debita attentione, potest animam spiritali gaudio, & consolatione ex consortio Dei reficere.

Atque ad meritum & satisfactionem, in bona oratione (sicut & in ceteris actibus bonis meritoris, & satisfactoris) requiritur vt profecta sit ex charitate, vt vocant, viæ seu hominis adhuc in hac vita constituti. Quæ conditio (de qua in prioribus ad Corinth. cap. 13.) necessaria est ad quodcumque bonum opus vt nobis proffit in ordine ad æternam salutem, à Christo promissam bene agentibus, prout omnium sententiam esse notat Nauarr. de oratione cap. 20. num. 33. conclus. 2. Quod idem dicens initio præcedentis cap. 8. addit

num. 3. & 4. id ipsum esse quoque sentiendum de oratione, quæ quantumvis facta sit ab existente in gratia aliquo respectu tamen peccatum est saltem veniale: non obstante quod aliis omnibus respectibus sit optima. Nullum enim peccatum est Deo gratum & acceptum iuxta illud *Psalm. 65.* Non Deus volens iniqui arem tu es] & illud *Psalm. 65.* Iniquitatem si aspexi in corde meo, non exaudiet Dominus.

54. Ad imperationem verò, nec absolute necessaria est charitas; cum *Lucæ 18.* Publicanus qui erat peccator, & ideo extra charitatem, indulgentiam impetrauerit orans, Deus propitius esto mihi peccatori. Nec item semper est sufficiens: ut patet ex eo quod *D. Paulus, ex post. ad Corinth. cap. 12.* rogaui sibi auferri carnis stimulum, nec tamen impetrauerit, quantumvis maximè seruens esset charitate, iuxta illud *ad Rom. 8.* Quis nos separabit à charitate Christi &c.] Quod declarat Augustini verbis habes apud Azorium 1. part. *Moral. in lib. 9. cap. 6. quæst. 34.* Sed dices scripturam sacram videri absolute iustus orantibus promittere imperationem eorum quæ postulauerint: ut cum *Ioannis 15.* dicitur: Si manseritis in me, & verba mea in vobis manserint, quodcumque volueritis petetis, & fiet vobis.] Respondetur, promittere bene petentibus, ut satis indicauit *D. Iacobus* cum in *cap. 4. sua epistole* dixit: Petitis & non accipitis eo quod male petatis.] Bene petere autem censentur qui conditiones seruâr, quas Dei voluntate talis promissio includit, ut suum impetrandi effectum certò & infallibiliter fortiiri debeat: qui in quidem voluntatem factæ literæ declarant, cum tales conditiones requirunt ad impetrandum quod petitur in oratione.

55. Sunt autem ex *D. Tho. 22. quæst. 83. art. 15. ad 2. ut qui orat postulet. 1. piè 2. perseuerantur 3. pro se. 4. necessaria ad salutem.* Qui idem indicat in corpore eiusdem *art. ad piè petendum requirit fidem, spem, charitatem, humilitatem, & deuotionem.* De quibus omnibus plenius *Bellarmin.* in *controversia de bonis operibus, lib. 1. cap. 9.* Quæ ad nostrum institutum sufficiant attingemus paucis.

Requisita ad orationem, ut effectum suum impetrandi certò sortiatur.

SECTIO PRIOR.

56. Primò igitur requiritur fidem patet per illud *ad Rom. 10.* Quomodo inuocabunt in quem non crediderunt:] & illud *Iacobi.* Postulet in fide nihil hæsitans.] Itemque illud *Domini Matth. 21. & Marci 11.* Si habueritis fidem, & hæsitaueritis, non solum de ficulnea facietis, sed & si huic monti dixeritis, Tolle, & iacta te in mare, fiet & omnia quæcumque; petieritis in oratione credentes, accipietis.] Quæ fides, ut bene idem *Bellarmin.* declarat, non est ut credamus Deum absolute facturum quod petimus, sed solum ut certò credamus Deum esse potentissimum, sapientissimum, benignissimum ac fidelissimum: de quoque & posse & scire ac etiam velle facere quod petimus, si non sit ex nostra parte defectus in oratio. de quo quia certè esse non possumus: nec consequenter scire certò possumus, an quod à Deo petimus consecuturi simus, Vnde sumitur ratio illius quod habet *Naui.* in *tract. de oratione cap. 19. num. 160.* remerari ut quæ adeo superstitiosum esse, sibi certò persuadere, quod quis dicendo orationem Dominicæ & Salutationem Angelicam tali die, aut tali loco, aut tali modo, fortunatus erit in contrahendo matrimonio, aut prosperum habebit successum in suscepro negotio, aut non morietur labiò, aut eiusmodi ad quod optat, nec essariò consequetur, Si autem id dicitur de omnium prestantissimis orationibus, quid quæso dicendum erit de cæteris quæ longè minus, & interdum nihil habent authoritatis?

57. Secundò requiritur spem seu fiduciam, qua diuinæ benignitati firmiter innixi, certò confidamus Deum facturum esse quod petimus iuxta illud *Psalm. 90.* Quoniam in me sperauit liberabo eum: clamauit ad me, & ego exaudiam eum.] & illud in *priori ad Timoth. cap. 5.* Quæ autem verè vidua est & desolata speret in Deum, & instet obsecrationibus & orationibus nocte & die.] Itemque illud *ad Hebr. 4.* Adæmus ergo cum fiducia ad thronum gratiæ, ut misericordiam consequamur, & gratiam inueniamus in auxilio opportuno.] Accedit quod scriptura sacra ad impetrandum, in oratione requirit talem fidem, ex qua istiusmodi fiducia nascetur: ut patet ex verbis *Domini Matth. cap. 21. & Marci 11.* antecitatis. Hinc (ut *Bel-*

larminus annotat ex *Cassiano*) certum impetrationis signum est, quod quis in oratione senserit magnam impetrandi fiduciam: Deo scilicet in corde orantis; quandam lætitiæ suauitatem infundente.

58. Tertio requiritur charitatem quæ bene affecti ad Deum, obsequamur mandatis ipsius, & vitemus offensas eiusdem, constat per illud *Ioan. 15.* Si manseritis in me, & verba mea in vobis manserint, quodcumque volueritis petetis, & fiet vobis:] & per illud eiusdem *Ioan. in 1. sua Canonica cap. 3.* Charissimi si cor nostrum non reprehendit nos, fiduciam habemus ad Deum: & quidquid petierimus accipiemus ab eo: quoniam mandata eius custodimus, & ea quæ sunt placita coram eo facimus.] Adde & per illud in *Psalm. 65.* Iniquitatem si aspexi in corde meo, non exaudiet Dominus.] Iniqui enim tanquam habentes manus plenas Christi sanguine (ut ipse sibi metipsis illum rursus crucifigentes *ex cap. 6. ad Hebr. versu 6.* non exaudimur ab æterno patre: ipso dicente apud *Isaiam cap. 1.* Cum multiplicaueritis orationem non exaudiam, natus enim vestræ plene sanguine sunt. Quæ locum *D. Basilii* præclara similitudine illustrat. Iniquus, velut si quispiam filium vnicè dilectum neci tradiderit, isque manus sanguine cruentatas supplex preces porrigat ad patrem: an non responderemus, filij sanguinem in manibus filicidæ, acrius exacerbare patrem tali iniuria affectum.

59. Quod si peccatores quædam à Deo impetrent, id non est tribuendum virtuti Orationis ipsorum, sed vel virtuti fidei in Christum: sicut & perpetratio miraculorum, de qua *Domino*, dictari sunt re] *Rebi ex D. Matth. cap. 7.* Nonne in nomine tuo demonia eiecimus, & in nomine tuo virtutes multas fecimus:] aut certè iuxta Dei: ut quod *Israëlites* in deserto impetrarunt carnes, *ex cap. 11. Numeror.* de quo in *Psalm. 77.* Adhuc escæ eorum erant in ore ipsorum, & in Deum ascendit super eos.] Aut demum extraordinariæ cuidam benignitati, quæ Deus vult peccatorem beneficijs afficere, ut ipsum alliciat ad authorem suum. Adde quod etiam peccatores, cum respiciunt, vitamque emendare firmiter statuant, plerumque ex Dei misericordia: qua dignatur etiam indignis subuenire in necessarijs: exaudiantur pro seipsis orantes (alioqui enim frustra hortaretur *Sapiens Ecclesiastici cap. 21.* Fili, peccasti non adicias iterum: sed & de pristinis deprecare, ut tibi dimittantur) non exaudiri tamen infallibiliter: ut *Bellarmin.* colligit ex particulis *fortè & Quis scit*: quibus Scriptura vituit *Ionæ. 1. veru. 6. & Iobis 2. ver. 14.*

60. Peccata autem specialiter obstantia, quominus in oratione postulara impetremus, hæc in sacris literis expressa habentur. Primo homicidium; iuxta ante citata *Isaiæ* verba, Secundò iurgium & rixa; iuxta illud *prioris ad Timoth. 2.* Volo viros orare in omni loco leuantes pure manus, sine ira, & disceptatione.] Tertio implacabilitas, iuxta illud quod *Matt. 6.* Dominus orate docuit: Dimitte nobis debita nostra, sicut & nos dimittimus debitoribus nostris.] Quarto durities & inhumanitas erga egentes; iuxta illud *Prouer. 21.* Qui obturat aurem suam ad clamorem pauperis, & ipse clamabit & non exaudietur. Quintò superbia iuxta illud *Psalm. 101.* Respexit in Orationem humilium & non spreuit preces eorum.] in *60. ex 1. Petr. 5.* Deus superbis resistit, humilibus autem dat gratiam.] Postremo contemptus diuinorum: iuxta illud *Prouer. 28.* Qui declinat aures suas ne audiat legem, oratio eius erit execrabilis.

61. Quarto, requiritur humilitatem, quæ is qui orat non in sua iusticia, sed in Dei benignitate nitatur, ostendit *Domino Luc. 18.* per parabolam Publicani, & Pharisei: eam dirigens ad quosdam qui in se confidebant tanquam iusti & aspernabantur cæteros. Patet quoque per illud *Danielis nono.* Neque enim in iustificationibus nostris posternimus preces nostras ante faciem tuam, sed in miserationibus tuis multis.]

Accedit quod qui ad misericordiam flectere vult, debeat se, ut solem mendaci, pro miserogere, quod est humilitatis; de qua habetur antecitatum ex *Psalm. 101.* Scilicet illud *Ecclesiastici 35.* O ratio humilitatis se nubes penetrabit: & donec propinquet non consolabitur: & non discedet donec altissimus aspiciat.] Humilitatis autem sociam oportet esse admissorum scelerum recognitionem, & deestationem cum aliquo

doloris sensu, iuxta illud *Psal. 50.* Cor contritum & humiliatum Deus non despiciet, & illud *Danielis 3.* In animo contrito & spiritu humilitatis suscipiamur, &c. Id quod satis patet ex peccatricis exemplo, stantis retro secus pedes Domini & lachrymis illos rigantis.

Quinto requiritur deuotionem, id est, studium attentè diligenter, & cum feruore orandi, constat per illud *Isai. 29.* citatum à Domino nostro *Matth. 15.* Populus hic labiis me honorat. Cor autem eorum longè est à me] & per illud *Ierem. 48.* Maledictus qui facit opus Dei fraudulenter.] Atque hæc hæcenus de prima conditione, quæ est petendi, necessaria ad infallibiliter impetrandum.

62. De secunda, quæ est perseveranter petendi, habetur doctrina Domini. *Luc. 11.* per parabolam quam proponit de eo, qui ob importunitatem petendi perseveranter, obtinuit ab amico panes quos habuit necessarios : & cum in sequentibus *cap. 13.* ait, Oportet semper orare, & nunquam deficere.] Nam continuo adiiciens parabolam de vidua quæ per perseverantiam in petendo, extorsit à Iudice iniquam sententiam & iudicium, significat illis verbis, se à nobis eam perseverantiam in orando requirere, quæ reddamur idonei ad accipiendum quod petimus : confitentem, non quidem in eo vt ab oratione nunquam cessemus (quod est nobis impossibile in hac vita) sed vt nullas orandi occasiones siue noctu siue interdiu oblatas negligamus. Quem sensum Belatminus præfert aliis, qui (vt ipse meminit) dantur tum eorumdem verborum, tum similibus in sequenti *cap. 21.* Vigilare omni tempore orantes] & *Ecclesiastici cap. 18.* Nec impediatis orare semper] & *1. ad Thim. cap. vlt.* Sine intermissione orate.]

63. De tertia conditione scilicet vt petamus pro nobis, non pro aliis, D. August. tract. 102. in Ioannem ad eam astruendam inducit illud *Ioan. 16.* Si quid petieritis patrem in nomine meo, dabit vobis. Exaudiuntur, inquit, omnes Sancti pro seipsis, non autem pro omnibus exaudiuntur, vel amicis vel inimicis suis, vel quibuslibet aliis; quia non vtcumque dictum est dabit, sed dabit vobis.] Induci quoque potest ratio : quod scilicet, orationi prout ipsa ex Dei promissione est infallibiliter efficax, repugnet indispotio, quam orans nequit assiduitate orandi tollere in alio, sicut in seipso. Aduerte verò, quod si talis conditio de oratione absolute intelligatur, ea minime deducatur ex verbis illis à D. August. allatis: quandoquidem ei repugnaret alioqui illud *Iacobi 5.* Orate pro inuicem vt saluemini. Itaque illud, dabit vobis, interpretatione extendi potest ad id quod datur aliis intuitu nostri: sicut enasi naufragium precibus D. Pauli, *Act. 27.* dicuntur eidem dati à Deo.

64. De postrema conditione, vt scilicet petamus necessaria, vel utilia ad æternam salutem, habetur illud *1. Ioan. 5.* Hæc est fiducia quam habemus ad eum; quia quodcumque petierimus secundum voluntatem eius, audit nos.] Quid autem secundum voluntatem eius petendum sit, satis indicatur per illud *Matth. 6.* Primum querite regnum Dei, & iustitiam eius, & hæc omnia adicientur vobis:] & plenius per formulam orandi, quam in eodem *cap.* tradidit Dominus, quamque orationem Dominicam vocamus: de qua dicemus in sequentibus quantum sufficit ad presens institutum. Accedit ratio, quod vt à patre cælesti aliquid impetremus, illud petendum sit in nomine Filij sui Saluatoris nostri, qui nobis illud meruit. Quia igitur ea quæ Saluator noster nobis meruit sunt quæ ad æternam salutem nostram conducunt, talia sunt in oratione petenda, non autem contraria. Nam, vt bene ait D. August. in tract. 102. in Ioannem: per illud *Ioannis 16.* Si quid petieritis Patrem in nomine meo, dabit vobis. Non petitur in nomine Saluatoris, quidquid petitur contra rationem salutis. De attentione ex qua pender quartus orationis effectus, qui est animæ reformatio, dicitur postea commodius.

De effectibus seu fructibus orationis factæ pro alijs.

SECTIO POSTERIOR.

Quæ hæcenus dicta sunt locum habent maxime in oratione, quam quis pro se facit: iam dicendum est de effectibus illius, quam siue iustus, siue peccator facit pro alijs: perstringemus autem paucis, quæ copiosius tradita videri

possunt apud Nauarr. in tract. de orat. cap. 20. à num. 33. ad finem vsque.

Igitur vel iustus orat pro iis qui sunt in cælo, vel pro iis qui sunt in purgatorio, vel pro iis qui sunt in hoc mundo, vel pro iis qui sunt in inferno. Si orat pro iis qui sunt in cælo ignorans eos esse in cælo, oratio illius est ei meritoria, & satisfactoria perinde ac elemosyna, quam misericordia motus faceret propter Deum alicui, quem bona fide putaret laborare necessitate. Si verò iustus orat pro iis, quos iudicat esse in cælo; oratio illius est reprehensibilis, tanquam proveniens ab errore, quo illos sua oratione egere putat in ipsorum iniuriam, iuxta illud in *cap. Cum Martia S. finali De celebratione Missarum.* Iuriam facit martyri, qui orat pro martyre.] Si verò iustus orat pro iis qui sunt in purgatorio, distinguendum est. Nam vel ipse iam beatus est, & oratio eius tantum est impetratoria executionis diuini decreti, quo Deus statuit ab æterno ipsis in purgatorio existentibus donare beatam vitam interuenientibus aliorum precibus; vel adhuc est in hac vita: & oratio eius non tantum est impetratoria, sed etiam satisfactoria pro iis pro quibus orat vt patet ex testimonio quæ adduci solent ad confirmandam suffragia viuorum pro defunctis. Sufficit ad nostrum institutum attingere illud *ex lib. 2. Machabæorum cap. 12. in fine.* Sancta & salubris est cogitatio pro defunctis exorare, vt à peccatis soluantur.] Et illud D. Gregorio *relatum in cap. Anima 13. quest. 2.* Animæ defunctorum quatuor modis soluntur; aut oblationibus Sacerdotum, aut precibus Sanctorum, aut charorum elemosynis, aut ieiunijs cognatorum.] Cur verò tale quod contingat potius orationi existentis adhuc in hac vita quam regnantis in cælo, causa est; quod status huius vitæ sit merendi ac satisfaciendi, non item status vitæ futuræ. Id quod his verbis in *4. dist. 45. quest. 3. ad sextum D. Thom.* attigit.

Suffragia Ecclesiæ sunt pro defunctis, quasi quedam satisfactiones viuentium vice mortuorum: & secundum hoc mortuos à pœna absoluant, quam non soluerunt; sed d Sancti qui sunt in patria non sunt in statu satisfaciendi, & ideo non est simile de eorum orationibus, & de suffragiis Ecclesiæ.] Ceterum quod vt pro viuis, sic & pro defunctis beati orant, ex eo patet, quod Ecclesia pariter pro vtriusque intercessionem illorum imploret: vt fidem facit collecta fit quæ tenet in Missa, & ordinariè in publicis Litanis recitari solita. Sic enim habet: Omnipotens sempiternus Deus, qui viuorum dominaris simul & mortuorum, omniumque miseris quos tuos fide, & opere futuros esse prænoctis; te supplices exoramus, vt pro quibus effundere preces decreuimus, quosque vel presens sæculum adhuc in carnè retinet, vel futurum iam exutos corpore suscepit, intercedentibus omnibus Sanctis tuis, pietatis tuæ clementiâ, omnium delictorum suorum veniam consequantur.

Iam si iustus orat pro existentibus adhuc in hoc mundo, oratio ipsius, pro iis pro quibus orat, impetratoria est, etiam bonorum temporalium: vt constat ex eo, quod orante Moysè, Ioseph uicerit Amalech, *Exodi 17.* & quod sua oratione idem Moyses imminentes cœnicibus Iudeorum, auerterit pœnas & flagella *Exod. 32.* Item quod orante Elia data sit pluuia *3. Regum cap. 18.* Est quoque eadem oratio peccatori, pro quo funditur impetratoria remissionis peccatorum: non quidem proximè, sed remotè; id est, non quod Deus ad preces iusti det gratiam peccatori nihil operanti (non enim datur nisi penitentiam habenti, dicente Domino *Lucæ 13.* Nisi penitentiam egeritis, omnes peribitis) sed quod det illi speciale auxilium, cui si cooperetur, conuertatur ad penitentiam, per quam diuino beneficio consequetur remissionem peccatorum. Ad quod facit tum quod *Matthæi 9.* paralytico profuit fides adducentium ipsum ad Christum; tum quod Christus ipse *Luc. 16.* moneat, Facite vobis amicos de mammona iniquitatis, vt cum defeceritis, recipiant vos in æterna tabernacula.] Quibus verbis indicatur peccatores precibus pauperum, quibus fecerint elemosinam, iuuari ad refurgendum à peccato. Adde illud *Iacobi 5.* Orate pro inuicem vt saluemini.]

Est denique eadem oratio ipsi oranti (sicut alia ipsius bona opera propter Deum facta) & meritoria, & satisfactoria. Quod si pro iusto fundatur oratio iusti, ea potest esse huic satisfactoria

ria: quia etsi vnus non possit mereri alteri gloriam, qua vni-
cuique redditur secundum opera sua: potest tamen pro eo satis facere
ob communionem Sancto-um existentium in gratia: Deo scilicet
ob acceptante poenam ab vno susceptam, vice poenae ab al-
tero suscipienda: in satisfactionem pro suis peccatis. Alioquin
enim non esset vnus indulgentiarum, per quas non modo
Christi, sed etiam Sancto-um satisfactiones nobis applicatur.

67. Denique iustus oret pro iis qui sunt in inferno, oratio est
instructiuosa: & nisi ignorantia excuset, est reprehensibilis,
tanquam inepta petitio conferendum ad aeternam salutem,
pro iis, qui ab illa Dei immutabili decreto sunt exclusi: vt pa-
ter ex illa irreuocabili sententia *Matth. 25* Ite maledicti in in-
fernum aeternum. Et certe si de quibusquam intelligi potest
illud *1. Ioan. 5* Est peccatum ad mortem, non dico vt pro illo
roget quis: maxime potest de iis qui in peccato mortali de-
cesserunt, atque adeo in inferno cum epulone sepulsi, probabiliter
creduntur. Pro quibus non esse orandum statuitur, *quest.*
2. cap. in praesenti. & cap. Pro obeuntibus. & 2. quest. 5. cap. Placuit: &
in sequenti *quest. 8. cap. Quicumque Clericus. Plenus* de
hac re differentem Azorium in *lib. 9. moral. instit. ca. 31.* qui vo-
let videre potest: vt & de eo, quod pro omnibus orandum
sit ex priori ad *Timoth. cap. 2. & de eo, quod omnis homo, etiam
hostis, aut alienus, aut infidelis, aut impius, & sceleratus sit
noster proximus, quem Dei iustitiamare debeamus, & idcirco
pro eo orare quod est amoris, & charitatis officium. Quod
quidem ad omnes illos extendi patet; quia quamdiu illi vi-
uant salutem ipsorum possunt sperare a Deo: qui vult om-
nes homines saluos fieri, & ad agnitionem veritatis venire
ex *ead. 2. ita vt nihil obiter quin pro eis orandum sit, vt fan-
ctae fidei lumen recipiant: & ab impietatis errore, improbi-
tateque conuersi, ad sanam mentem & bonamque frugem re-
uertantur. Quo nihilominus modo, non fit pro aliquo ex ta-
libus orandum in particulari, differendum est ad eum locum
in quo ageretur de effectibus excommunicationis. Haecque de o-
ratione iusti pro alijs, haec tenus.**

68. Quod attinet ad orationem peccatoris, item pro alijs, no-
tandum est, peccatorem posse trisariam orare pro alijs: vel
tanquam publicum Ecclesiae ministrum vt tanquam priuata-
um: idque vel rogatus alterius, vel propria sponte. Atque si
oret tanquam publicus Ecclesiae minister, illius oratio (dum-
modo non sit mala ijs pro quibus fit, in Dei gratia existentibus,
necdum adeptis beatitudinem, prodest ratione valo-
ris quem habet ex parte Ecclesiae, ob huius in Christum affe-
ctum pium, quo illam instituit, praecipitque fieri, non prodest
autem ex parte orantis, sicut prodest si iustus esset:
quia oratio peccatoris, vt talis, tanquam habentis manus
plenas sanguine Christi, non exauditur a Deo iuxta *antedicta
num. 58.* etiam si eo ipso quod est peccatoris, non sit censenda
mala vt contra Adrianum docet Nauarr. & Medina ille
in *tractatu de oratione cap. 6. num. 40. & aliquot sequentibus:*
hic vero in Cod. de oratione quest. 12. Si vero peccator oret tan-
quam priuatus, rogatus alterius, qui fit in Dei gratia, oratio
quidem illius prodest aliquo modo potest roganti, ob pium
suum affectum, perinde ac pro & iusto domino prodest elemosyna
quam dat pauperi per manus peruersi amuli: non autem ex parte
orantis. Si denique pro alio oret sua sponte, tanquam priuata-
um persona, oratio illius ob defectum charitatis, ei pro quo
funditur non prodest, ne quidem ad satisfactionem pro pec-
catis, nec ad postulatam impetrandum ex merito aliquo o-
rantis prout plenus tractat Nauarr. in *tract. De oratione cap.*
20. num. 33. 34. & 35. Sicque intelligi potest illud *Ioan. 9.* Sci-
mus quod Deus peccatores non audit, non autem in quod nul-
lo modo, audit peccatores. Nam pro diuina sua misericor-
dia & liberalitate, audit pro se orantes vt ante diximus, num.
59. nisi ob malam circumstantiam oratio ipsorum sit mala,
& ideo displicens ipsi Deo, vt & quodcumque aliud peccatum di-
splicet. Quae etiam est Nauarr. doctrina ibidem.

CAPVT NONVM.

De praecipio & obligatione orandi.

SVMMARIVM.

69 Datur praecipium diuini de oratione, illud obligans sub mortali.

70 Talem obligationem communem esse omnibus Christianis.

71 Non esse impositum pro certo loco:

72 Nihilominus interdum necessarium, & ordinarie melius esse ora-
re in loco sacro, quam in profano: & in loco honesto, quam in sordido.

73 Nec etiam impositam esse pro omni tempore.

74 Impositam esse tantum pro tempore necessitatis.

75 Quando necessitas in qua peccatur mortaliter transgressione diu-
ni praecipii de orando datur, censenda sit contingere.

69. Commune Theologorum axioma est quod notat Gre-
gorius a Valen. *secunda secunda disput. 6. quest. 2. puncto 3. col.*
1684. omnem actum ad aeternam salutem necessarium, pari-
ter esse praecipio diuino necessarium. Orationem vero tale
actum esse, ex eo patet: quod omnes teneamur aeternae salu-
tis nostrae cui a gerere: quod satis indicauit Dominus noster
Matth. 6 cum docens nos non esse de rebus ad huius vitae su-
stentationem necessariis sollicitos, praecipit vt primum que-
ramus regnum Dei, & iustitiam eius, adeoque vt necessa-
ria ad aeternam nostram salutem: pro quibus sine dubitati-
one recurrendum est ad Deum: quandoquidem aliunde
haberi non possunt iuxta illud *Ioan. 15.* Sine me nihil potestis
facere. Et illud posterioris ad *Corinth. cap. 3.* Non sumus suffici-
entes cogitare aliquid a nobis, tanquam ex nobis: sed suffi-
cientia nostra ex Deo est. Vt autem a Deo talia omnia obti-
neantur, necessaria est oratio, de qua praecipium diuini ha-
betur ex multis sacrae Scripturae locis: vt cum *Matth. 6.* dicitur.
Sic vos orabitur, Pater noster qui es in caelis, &c. & *cap.*
7. Petite & accipietis, quae tibi & inuenietis, pulsate & aperietur
vobis. & *cap. 26.* Vigilate & orate ne intretis in tenta-
tionem. & *Luc. 18.* Oportet semper orare, & non deficere. &
ad Rom. 12. Orationi constant. & *ad Ephes. 6.* Galeam salu-
tis assumite & gladium spiritus (quod est verbum Dei) per ora-
tionem & obsecrationem orantes omni tempore in Spiritu.
Et *ad Col. item 4.* Orationi inuitate vigilantes in eo: & *prioris
ad Thess. 5.* Sine intermissione orate. & *Iacobi 5.* Orate pro in-
iuricem vt saluemini. Ad cuius praecipium obligationem intel-
ligendam sequentia occurrunt notanda.

Primum est: illam esse sub peccato mortali: quia tale pre-
ceptum, cum sit de re ex se graui, vt pote necessaria ad aeternam
salutem, vt praedictum est, obligat sub tali graui poena.

Secundum est: talem obligationem esse communem om-
nibus Christianis: nam ad certas personas, ante propo-
sitam Scripturae testimonio restringendi, nulla ratio datur: cum om-
nes naturali iure teneamur gerere curam nostrae salutis,
amplectendo media ad eam necessaria: inter quae, vt ostendi-
mus, est oratio, qua petimus a Deo peccatorum nostrorum
remissionem, & diuinam ipsius gratiam, atque aduersus tenta-
tiones auxilium. Cuius petitionis necessitas facit, vt tanta
solicitudine probi parentes, suos infantulos doceant oratio-
nem Dominicam, & salutationem Angelicam, quotidieque
recitandam inculcent: Quod etiam in illorum defectu, pra-
standum patris & matris iniungitur, De consecr. dist. 4.
cap. Vos ante omnia.

70. Tertium est: Eam non esse impositam pro certo loco, cum
D. Paulus dicat in priori ad *Timoth. cap. 2.* Volo viros orare in
omni loco, leuantes puras manus sine ira, & disceptatione:
Similiter & mulieres in habitu ornato, &c. Itemque Ec-
clesia in praefatione Missae dicat. Verum dignum & iustum est,
aequum & salutare, nos tibi Domine semper & vbique gra-
tias agere. De qua re lae Nauarr. in *tractat. de oratione. cap. 5.*
Ad vitandam autem nimiam prolixitatem contenti erimus
nonnulla annotare ad quotidianum usum commoda. Ae-
primo omnem orationem siue mentalem siue vocalem; &
hanc siue priuatam, siue publicam priuati recitandam: se-
cundo de publice recitanda, qua debet in Ecclesia fieri iuxta ius commu-
ne vt ibidem num. 11 notat Nauarr. posse fieri in quouis loco iux-
ta antedicta. Secundum istud ipsum pati exceptionem in
duobus casibus. Prior est, cum oratio fuerit praecipia, cer-
to loco fieri. Neque enim, qui vel ex voto, vel ex confessa-
rij impositione, vel ex aliqua lege, vel rationabili consue-
tudine aut fundatoris statuto tenetur Missam aut preces a-
liquas dicere in certo loco, satisfacti dicendo in alio. Pro
qua re Nauarr. num. 3. iura, & Doctores citat. Posterior casus
est, si non concurrant debite circumstantiae. Nec enim licet
orare in loco in quo daretur aliis scandalum, mouendo illis
risum, aut dando occasionem, ipsum orantem, de hypocrisis,
aut superstitione damnandi. Tertio caeteris paribus melius
esse orare in locis sacris quam alibi. Pro quo Nauarrus

num. 4.